

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра лісового господарства

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
З ДИСЦИПЛІНИ
«ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ»**

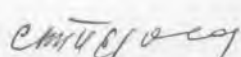
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	205 Лісове господарство
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Агробіотехнологічний

Біла Церква - 2019

Робоча програма навчальної практики з дисципліни «Лісові культури» для здобувачів вищої освіти агробіотехнологічного факультету за спеціальністю 205 «Лісове господарство», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Укладач В. М. Хрик. Біла Церква : БНАУ, 2019. 8 с.

Розробники: В. М. Хрик, канд. с.-г. наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри лісівництва, ботаніки і фізіології рослин (Протокол № 1 від 28.08 2019 р.)

Завідувач кафедри лісівництва, ботаніки і фізіології рослин, д-р с.-г. наук, професор А. П. Стадник

Схвалено методичною комісією агробіотехнологічного факультету (Протокол № 1 від 29.08 2019 р.)

Голова методичної комісії, доцент

 В. С. Хахула

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	4
2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	4
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	6
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	7

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальна дисципліна «Лісові культури» охоплює питання теорії і практики створення штучних лісових насаджень – лісових культур. Вона складається із трьох частин: лісове насінництво, лісові розсадники та лісові культури. Ці частини логічно пов'язані доповнюють одна одну. Навчальну практику з дисципліни «Лісові культури» проводять відповідно до навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня бакалавр спеціальності 205 «Лісове господарство» після закінчення здобувачами аудиторних предметних курсів.

Під час проходження навчальної практики студенти закріплюють і поглиблюють знання, отримані під час теоретичного та практичного опрацювання курсу та суміжних дисциплін.

Тривалість навчальної практики складає 10 робочих днів (60 годин). Форма підсумкового контролю – залік.

Базами для проходження практики є навчально-дослідне лісове господарство Білоцерківського НАУ та ДП «Білоцерківське лісове господарство».

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Мета навчальної практики полягає у набутті студентами практичних навичок щодо вирощування садивного матеріалу деревних рослин та його використання для створення лісових насаджень; методики дослідження лісокультурних об'єктів; технічного приймання лісокультурних робіт і природного поновлення; інвентаризації лісових культур та оцінювання їх якості, догляду за лісовими культурами, переведення лісових культур у категорію лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю.

Основним завданням навчальної практики є освоєння методів вирощування лісового, декоративного і плодового садивного матеріалу різних видів; методики інвентаризації садивного матеріалу в посівному і шкільному відділеннях лісового розсадника; обстеження та дослідження типових ділянок лісових культур, визначення їх приживлюваності або збереженості, стану та біометричних показників росту.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Лісове господарство» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни
РН 6	РН 6.1 Здійснювати оптимальний вибір наявних машин та механізмів для лісокультурних процесів.

PH 8	PH 8.1 Вміти проводити лісокультурні заходи відповідності до діючих положень проектної документації.
PH 11	PH 11.1. Вміти вирощувати садивний матеріал основних лісотвірних порід; PH 11.2. Вміти створювати культури основних лісотвірних видів України; PH 11.3. Вміти визначати тип лісорослинних умов, тип лісу, тип деревостану.
PH 12	PH 12.1. Оформлення проектів лісових культур для створюваних насаджень.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальна польова практика включає наступні форми роботи: ознайомлення з відомчою документацією господарства та вибірка необхідних даних для написання звіту по практиці і вихідної інформації щодо запланованих для досліджень лісокультурних об'єктів; натурне обстеження та дослідження сіянців (саджанців) і лісових культур у найбільш типових умовах шляхом закладання облікових площадок та пробних площ; камеральна обробка зібраного матеріалу, виконання спеціальних розрахунків та порівняння отриманих показників росту і розвитку рослин із чинними нормативними вимогами; оформлення звіту по практиці. Перед початком навчальної практики проводиться інструктаж з правил техніки безпеки при виконанні лісокультурних робіт.

Під час проходження практики кожен із здобувачів веде щоденник, польовий блокнот, у якому відображає всю зібрану інформацію та матеріали обстежень, досліджень, pomірів і т.п. за встановленими формами. По завершенню камеральних робіт, написання звіту та їх перевірки керівником проводиться залік навчальної практики.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Змістовий модуль 1. Лісове розсадництво

1. Об'єкти лісонасінної бази. Переробка лісонасінної сировини, зберігання і підготовка насіння до посіву (4 год.).
2. Організація території лісового розсадника (4 год.).
3. Вирощування лісових, декоративних і плодкових саджанців (6 год.).
4. Інвентаризація садивного матеріалу у розсадниках (6 год.).

Змістовий модуль 2. Лісові культури

1. Технічне приймання лісокультурних робіт (4 год.)
2. Інвентаризація лісових культур (4 год.).

3. Технічне приймання природного поновлення (4 год.).
4. Переведення лісових культур у категорію лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю (6 год.).
5. Вивчення стану лісових культур після їх зімкнення (6 год.).
6. Оцінка стану культур, створених на ділянках з різними способами розробки лісосік і підготовки лісокультурних площ (8 год.).
7. Вивчення особливостей росту чистих і змішаних лісових культур у свіжих суборах і судібровах (8 год.).

6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Здобувачі, які виконали всі завдання згідно з програмою практики, оформили відповідно до вимог щоденник практики, польовий блокнот, журнал польових робіт отримують залік в останній день практики.

Кожний вид діяльності здобувача оцінюється окремо та сумується для виведення підсумкової оцінки. Оцінка за практику виставляється у відомість обліку успішності й індивідуальний навчальний план студента. Здобувач, який не виконав програму практики, неякісно оформив звіт або несвоєчасно його представив, отримав незадовільну оцінку під час захисту звіту, вважається таким, який не виконав навчального плану. Систему оцінювання роботи та знань студентів за результатами проходження навчальної практики представлено в табл. 1.

Таблиця 1 – Система оцінювання академічних досягнень студента з навчальної практики

№ з/п	Види діяльності	Бали
1.	Оформлення польового блокнота	20
2.	Ведення польового щоденника	10
3.	Оформлення журналу польових робіт	20
4.	Оформлення звіту	50
5.	Разом	100

Переведення даних стобальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу ECTS здійснюється в порядку, представленому в табл. 2.

Таблиця 2 – Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90-100	A	Відмінно	

82-89	В	Добре	Зараховано
75-81	С		
64-74	Д	Задовільно	
60-63	Е		
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бровко Ф. М. Практикум з лісового насінництва. К. : НАУ, 2008. 75 с.
2. Калінін М. І. Лісові культури / Калінін М. І. – К. : НМК БО, 1991. 149 с.
3. Гордієнко М. І., Дебринюк Ю.М., Маурер В. М. Лісові культури: підручник. Львів: Камула, 2005. 608 с.
4. Лісові культури. Терміни та визначення: ДСТУ 2980-95. К.: Держстандарт України, 1995. 64 с
5. Левандовська С.М., Хрик В.М. Основи лісорозведення та лісовідновлення: Навчальний посібник для студентів агробіотехнологічного факультету. Біла Церква, 2014. 178 с.
6. Лось С. А., Терещенко Л. І., Гайда Ю. І., Шлончак Г. А. та ін. Наставни з лісового насінництва (2-е видання, доповнене і перероблене). Х., 2017. 107 с.
7. Насіння дерев та кущів. Методи відбирання проб, визначення чистоти, маси 1000 насінин та вологості: ДСТУ 5036: 2008. [Чинний від 2009–01–01]. К.: Держспоживстандарт України 2009. 45 с.
8. Насіння дерев і кущів. Методи визначання посівних якостей (схожості, життєздатності, доброякісності): ДСТУ 8558:2015. [Чинний від 2017–01–01]. К.: ДП «УкрНДНЦ» 2017. 87 с.

Додаткова література

1. Гордієнко М. І., Шлапак В. П., Гойчук А. Ф. та ін. Культури сосни звичайної в Україні. К.: ІАЕ УААН. 2002. 872 с.
2. Дебринюк Ю. М. Лісовирощування в західному регіоні України. Львів : Світ, 1994. 408 с.
3. Лісовий кодекс України від 08.02.2006 р. в редакції Закону України № 3404-15 (чинний від 29.03.2006 р.) / ВВР України. 2006. № 21. С. 170.
4. ISO 14031:1999 Environmental management. Environmental performance evaluation. Guidelines.
5. ISO/TR 14061:1998 Information to assist forestry organizations in the use of Environmental Management System standards ISO 14001 and ISO 14004.

6. ISO 14064-1:2006 Guidelines for Measuring, Reporting and Verifying Entity and Project-level Greenhouse Gas Emissions.
7. ISO 14064-2:2006 Guidelines for Measuring, Reporting and Verifying Entity and Project-level Greenhouse Gas Emissions.

Адреси сайтів в INTERNET

1. <http://dklg.kmu.gov.ua/> – Державне агентство лісових ресурсів України.
2. <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/nd/> – Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України.
4. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
5. <http://www.springerlink.com/home/main.mpx> – база даних журналів, книг, довідкових матеріалів.
6. Про насіння і садивний матеріал: Закон України від 26.12.2002 N 411-IV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/411-15>.